

Rahandusministeerium

info@fin.ee

Välisministeerium

info@mfa.ee

Eesti Pank

info@eestipank.ee

Teadmiseks:

Rahapesu Andmebüroo

info@fiu.ee

Finantsinspeksioon

info@fi.ee

1.10.2024 nr 40

Pöördume teie poole seoses pankade seas tekkinud küsimusega, mis on tõusetunud seoses 13. märtsi 2024 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/886, millega muudetakse määrusi (EL) nr 260/2012 ja (EL) 2021/1230 ning direktiive 98/26/EÜ ja (EL) 2015/2366 eurodes välkkreeditkorralduste osas Eesti seadusandluse tõlgendamisest lähtuvalt, mis võimaldaks kõikidel turuosalistel korrektselt toimida.

Eelnimetatud määruse artikkel 5d lg 2 teine lõik märgib: „Käesoleva lõike esimene lõik ei piira makseteenuse pakkujate tegevust, et järgida muid piiravaid meetmeid kui ELi toimimise lepingu artikli 215 kohaselt vastu võetud sihipäraseid piiravaid finantsmeetmeid, ning piiravaid meetmeid, mida ei ole vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 215 kohaselt, või rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist käsitlevat liidu õigust.“ Määruse artikkel 5a lg 5 märgib: „Olenemata direktiivi (EL) 2015/2366 artiklist 89, kui maksja makseteenuse pakkuja ei ole kümne sekundi jooksul alates vastuvõtmise ajast saanud makse saaja makseteenuse pakkujalt teadet, milles kinnitatakse, et raha tehti makse saaja kontol kättesaadavaks, taastab maksja makseteenuse pakkuja viivitamata maksja maksekontol olukorra, mis oleks olnud, kui tehingut ei oleks toimunud.“

Ehk et, makseteenuse pakkujal on jätkuvalt õigus kontrollida, kas makse saaja või algataja on ELi toimimise lepingu artikli 215 kohaselt vastu võetud sihipärase finantssanktsiooni subjekti omandis või kontrolli all või on tegu ÜRO julgeolekunõukogu resolutsiooni alusel kehtestatud sihipärase

finantssanktsiooni subjektiga. Arvestades asjaolu, et EL liikmesriigid tõlgendavad vaatamata EL piiravate meetmete rakendamise parimale tavale¹ omandi ja kontrollikriteeriumit erinevalt, toimuvad praktikas laekumised maksuteenuse pakujate väljastatud kontodele, mis on Eesti pädeva asutuse hinnangul sanktsioonisubjekti omandis või kontrolli all ning niisugused laekumised, sh välkmaksed, külmutatakse.

Määruse artikli 5a lg 5 ei võimalda aga edaspidi välkmakset külmutada, see on vaid võimalik kas maksjale tagastada või makse saajale kättesaadavaks teha. Kuna välkmaksete puhul liigub vaid makse sõnum ning tegelikud vahendid liiguvad alles hetkel, kui makse saaja pangast on tulnud kinnitus maksekorralduse vastu võtmise kohta, siis palume selgitust, kas pankadel on õigus sihipärase finantssanktsiooni subjekti omandis või kontrolli all oleva isiku maksekorralduse vastuvõtmisest keelduda ja see tagasi lükata, või tuleb Eesti seadust tõlgendada viisil, millega tekib siiski koos maksekorralduse laekumisega ka vahenditele nõudeõigus ning maksekorralduse pinnalt see ikkagi külmutada. Rõhutame veelkord, et määrus 2024/886 laekuva välkmakse külmutamise võimalust ei jäta.

Kuna kiri on adresseeritud mitmele asutusele, siis kinnitame, et me ei pea vajalikuks igalt asutuselt eraldi vastust, vaid ootame riigi poolt ühtset kooskõlastatud seisukohta. Arvestades määruse 2024/886 artikli 5d rakendumise tähtaega ning selle korrektseks rakendamiseks vajalikke IT-arendusi nii pankade kui ka sõelumistehnoloogia pakujate juures, kus arendusvajadus peab olema samuti võimalikult korrektselt ja täpselt kirjeldatud, oleksime äärmiselt tänulikud, kui vastaksite meie pöördumisele esimesel võimalusel.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Talihärm

Tegevjuht

1

<https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11623-2024-INIT/en/pdf&ved=2ahUKEwjeupnEluOIAxU4SFUIHaLuJqYQFnoECBYQAQ&usg=AOvVaw19c7pZyNHmbsoDIWd8NX2H>